

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Złotoryi II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Michał Misiak
Protokolant:	Anna Rogalska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej-----

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018 r. w Złotoryi

sprawy

R. K.

urodz. (...) w J.

syna J. i B. z d. M.

oskarżonego o to, że:

w dniu 20 lutego 2017 roku w S., rejonu (...), usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Towarzystwo (...) z siedzibą w W. w ten sposób, iż zgłaszając celem uzyskania odszkodowania szkodę na pojeździe marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) jaka miała powstać wyłącznie wskutek kolizji z dnia 18 lutego 2017 roku z samochodem marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), wprowadził w błąd co do rozmiaru, ilości i wielkości powstałych uszkodzeń, podczas gdy ustalone uszkodzenia w postaci miejscowego mocnego wgniecenia pokrywy komory silnika nad reflektorem lewym, rozbicia klosza reflektora lewego, uszkodzenia zderzaka przedniego i kraty wlotu powietrza w okolicy tablicy rejestracyjnej, uszkodzenia zderzaka przedniego w obrębie narożnika lewego z przejściem na przednią część błotnika przedniego lewego, miejscowego wgniecenia poszycia błotnika przedniego lewego, ostrego zarysowania drzwi przednich i tylnych boku lewego o przebiegu krzywoliniowym, szeregu ostrych nieregularnych zarysowań błotnika tylnego lewego o krzywoliniowych przebiegach, punktowego wgniecenia na błotniku tylnym lewym, odgięcia i deformacji lewego boku zderzaka tylnego, uszkodzenia opony koła przedniego lewego, uszkodzenia obręczy koła przedniego lewego oraz uszkodzenia opony koła tylnego lewego, nie mogły powstać w warunkach opisanej przez niego we wniosku kolizji, lecz zamierzonego celu osiągnięcia korzyści majątkowej w postaci wypłaty odszkodowania w kwocie nie mniejszej niż 20.137,08 złotych nie osiągnął z uwagi na ujawnienie przestępstwa przez pokrzywdzonego, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwa podobne z art. 279§1 kk i art. 13§2 kk w zw. z art. 279§1 kk, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Złotoryi z dnia 12 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt II K 822/11 na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od dnia 21.02.2014 r. do dnia 03.12.2014 r.

to jest o czyn z art. 13§1 kk w zw. z art. 286§1 kk w zw. z art. 64§1 kk

I uznaje oskarżonego R. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w części wstępnej wyroku, stanowiącego występki z art. 13§1 kk w zw. z art. 286§1 kk w zw. z art. 64§1 kk i za to na podstawie art. 14§1 kk w zw. z art. 286§1 kk przy zastosowaniu art. 37a kk skazuje go na karę 500 (pięćset) stawek dziennych grzywny po 10 (dziesięć) złotych każda stawka;

II zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego Towarzystwa (...) w W. kwotę 1080 złotych, tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika;

III na podstawie art. 627 kpk zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 953,04 złotych, a na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych wymierza mu opłatę w wysokości 500 złotych.

Sygn. akt II K 846/17

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 18 lutego 2017 r. około godziny 15.00 na drodze pomiędzy S. a S. doszło do kolizji pomiędzy samochodem A. (...) (nr rej (...)), kierowanym przez R. K., a samochodem R. (...) (nr rej (...)), którym poruszał się M. A..

Przyczyną kolizji było zjechanie przez M. A. na pas ruchu, którym poruszał się jadący z przeciwnego kierunku R. K..

M. A. przyjął mandat od wezwanego na miejsce zdarzenia policjanta.

W dniu 20 lutego 2017 r. R. K. zgłosił szkodę z obowiązkowego ubezpieczenia OC wobec Towarzystwa (...), domagając się odszkodowania za uszkodzenia w następujących miejscach samochodu: nadkole lewe tylne, lewy próg, błotnik przedni lewy, drzwi przednie lewe, drzwi tylne lewe, koło przednie lewe, koło tylne lewe, reflektor lewy, pokrywa komory silnika, zderzak przedni, zderzak tylny. Odszkodowanie za wskazane uszkodzenia wynosiłoby 20137,08 złotych.

Uszkodzenia te nie mogły powstać w wyniku jednego zdarzenia drogowego, a w wyniku kolizji z 18 lutego 2017 r. nie mogły powstać w pojeździe A. następujące uszkodzenia: miejscowe mocne wgniecenie pokrywy komory silnika nad reflektorem lewym, rozbicie klosza reflektora lewego, uszkodzenie zderzaka przedniego i kraty wlotu powietrza w okolicy tablicy rejestracyjnej, uszkodzenie zderzaka przedniego w obrębie narożnika lewego z przejściem na przednią część błotnika przedniego lewego, miejscowe wgniecenia poszycia błotnika przedniego lewego, ostre zarysowania drzwi przednich i tylnych boku lewego o przebiegu krzywoliniowym, szereg ostrych nieregularnych zarysowań błotnika tylnego lewego o krzywoliniowych przebiegach, punktowe wgniecenia na błotniku tylnym lewym, odgięcie i deformacja lewego boku zderzaka tylnego, uszkodzenie opony koła przedniego lewego, uszkodzenie opony koła tylnego lewego.

Do wypłacenia odszkodowania nie doszło wskutek odmowy ubezpieczyciela.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego R. K. – k. 139-140, 141,

zeznania świadka T. L. – k. 66-67, 140,

zeznania świadka W. P. – k. 70-71, 141,

zeznania świadka D. B. – k. 149-150,

zeznania świadka M. A. – k. 59-60, 159,

dokumentacja „szkodowa” na płytach CD – k. 7, 22,

dokumentacja szkodowa w formie papierowej – k. 8, 10-17, 23-49,

odręczne szkice M. A. – k. 61, 62,

odręczny szkic W. P. – k. 72,

pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu

drogowego W. W. – k. 83-103,

ustna opinia biegłego W. W. – k. 150.

R. K. miał w chwili czynu 22 lata, ma wykształcenie zawodowe, jest piekarzem, pracuje w skupie złomu, z czego osiąga miesięcznie około 800 złotych, jest kawalerem (żyje w związku konkubenckim), nie ma dzieci, nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo. Był karany za przestępstwa przeciwko mieniu oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, m.in., wyrokiem Sądu Rejonowego w Złotorzy z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie o sygn. akt II K 822/11 na karę roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 21.02.2014 r. do 03.12.2014 r.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k. 110, 139,

karta karna – k. 113-115,

odpisy wyroków – k. 116, 117-118, 119.

R. K. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wskazał, że wszystkie uszkodzenia w jego samochodzie powstały w wyniku kolizji z 18 lutego 2017 r., prócz drobnego wgniecenia na tylnych lewych drzwiach.

Sąd zważył, co następuje:

Wina i sprawstwo oskarżonego nie budziły wątpliwości sądu.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego. Kluczowe znaczenie dla poczynienia ustaleń faktycznych miała bowiem opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego w osobie W. W., zarówno ustna, jak i pisemna. Dowody ze źródeł osobowych były przez sąd oceniane właśnie przez pryzmat opinii biegłego. Same w sobie dowody te nie miały charakteru kategoriowego, wynikało z nich co prawda wiele wątpliwości, związanych z przebiegiem zdarzenia, obszarem kontaktu samochodów, sposobem oddalenia się z miejsca zdarzenia. Doświadczenie życiowe wskazuje bowiem, że praktycznie przy każdym wypadku, a zatem zdarzeniach niespodziewanych i o dynamicznym przebiegu, opisy uczestników wypadku różnią się. Sam fakt znajomości osób uczestniczących w zdarzeniu, skoro są oni mieszkańcami sąsiednich niedużych miejscowości, nie przesądzał o celowym działaniu podjętym w celu wyłudzenia odszkodowania.

Jak jednak powyżej wspomniano, wyjaśnienia oskarżonego R. K., zeznania świadków W. P. i M. A. nie mogą zostać uznane za wiarygodne w świetle opinii biegłego W. W..

Opinia ta jest dowodem o charakterze obiektywnym, została wydana na podstawie analizy nie tylko dowodów ze źródeł osobowych, ale przede wszystkim utrwalonych uszkodzeń obu samochodów, zdjęć i pomiarów wykonanych przez świadka D. B. (świadka ze strony ubezpieczyciela, ale sposób wykonania zdjęć i pomiarów wedle biegłego był prawidłowy, nie mający wpływu na wyniki opinii). Opinia biegłego jest obszerna, jasno i czytelnie przedstawiająca sposób dojścia biegłego do zawartych w niej wniosków, logiczna i pełna, a przy tym kategoriowa – biegły jednoznacznie wykluczył jakąkolwiek możliwość powstania uszkodzeń samochodu A., wyszczególnionych w zgłoszeniu szkody, w jednym zdarzeniu, wskazując równie kategoriowo sporą liczbę uszkodzeń, które na pewno nie powstały w trakcie kolizji z samochodem R. (...) (wskazaną w poprzedniej części uzasadnienia). W opinii ustnej,

złożonej w toku rozprawy, biegły odniósł się, również bardzo szczegółowo, do wszystkich wątpliwości stron oraz sądu. Z tych powodów, sąd uznał dowód z opinii biegłego W. W. za w pełni wiarygodny.

Z dowodów ze źródeł osobowych warto podkreślić także zeznania świadka T. L., który już na miejscu zdarzenia wskazywał oskarżonemu, iż pewne uszkodzenia nie mają związku z zaistniałą kolizją oraz iż widział ślady na poboczu wskazujące na próby uniknięcia przez oskarżonego zderzenia pojazdów.

Sąd dał wiarę zeznaniom tego świadka. Wprawdzie świadek ten nie potrafił sprecyzować rodzaju a nawet obszaru uszkodzeń, które jeszcze w trakcie interwencji ocenił jako niezwiązane z tym zdarzeniem, to jednak takie zeznania świadczą niekorzystnie dla oskarżonego o stanie jego świadomości. Twierdzenie świadka nie pozwala także na uznanie, iż oskarżony zdarzenie w postaci kolizji z samochodem R. wywołał celowo, właśnie po to aby wyłudzić odszkodowanie. Sąd dostrzega bowiem pewne wątpliwości w tym zakresie związane przede wszystkim ze stanem kół po lewej stronie pojazdu A., który wskazywałby właśnie na to, że samochód w takim stanie nie mógł samodzielnie dojechać na miejsce zdarzenia. Jednak wspomniane zeznania świadka T. L. a także opinia biegłego W. W. nie pozwalają na uznanie tych wątpliwości za pewność celowego wywołania zdarzenia.

Oceny sądu nie zmieniły twierdzenia oskarżonego (wynikające z wniosku o przesłuchanie w charakterze świadka M. C.), iż samochód w chwili jego zakupu nie miał uszkodzeń oraz dowód ze zdjęć (na których widoczny jest samochód A. bez uszkodzeń). Takie twierdzenia nie wykluczają bowiem w żaden sposób możliwości powstania tych uszkodzeń pomiędzy powyższymi zdarzeniami a kolizją z 18 lutego 2017 r.

Mając na względzie powyższe, sąd ustalił stan faktyczny sprawy tak, jak to przedstawiono w poprzedniej części uzasadnienia.

Sąd w pełni podzielił stanowisko oskarżyciela publicznego co do kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego. Oskarżony bowiem usiłował uzyskać odszkodowanie przez wprowadzenie w błąd ubezpieczyciela co do zakresu uszkodzeń powstałych w wyniku zgłaszanej szkody (mającej powstać 18 lutego 2017 r.), a do zapłaty odszkodowania nie doszło wyłącznie wskutek odmowy ze strony ubezpieczyciela. Oskarżony działał przy tym w warunkach recydywy podstawowej, opisanej w art. 64§1 kk. Zachowanie takie spełnia zatem znamiona ustawowe czynu, opisane w art. 13§1 kk w zw. z art. 286§1 kk i w zw. z art. 64§1 kk. Jak to wynika z dokonanej powyżej ceny dowodów oraz protokołu rozprawy z dnia 25 kwietnia 2018 r., sąd rozważał uzupełnienie kwalifikacji prawnej o art. 298§1 kk, nie znajdując jednak ostatecznie wystarczających podstaw do ustalenia, iż kolizja z 18 lutego 2017 r. została wywołana celowo.

Wymierzając oskarżonemu karę, sąd, stosownie do treści art. 53 kk, wziął pod uwagę przede wszystkim stopień winy i społecznej szkodliwości jego czynu, które uznał za sytuujące się na poziomie średnim. Oskarżony działał w celu uzyskania odszkodowania o średniej wysokości, patrząc na średnie ceny pojazdów w Polsce. Do uzyskania odszkodowania ostatecznie nie doszło wskutek postawy ubezpieczyciela. Sąd miał na uwadze, że oskarżony mimo młodego wieku był już karany, a nawet odbywał karę pozbawienia wolności, a zatem względy prewencji indywidualnej świadczą o potrzebie surowej reakcji karnej. Wskazać jednak należy, iż poprzednio oskarżony dopuszczał się głównie kradzieży z włamaniem, a zatem przestępstw jednak o innym sposobie wykonania, niż zarzucany mu czyn. Z tego względu, sąd uznał, iż w przypadku oskarżonego, który obecnie pracuje i żyje w związku z konkubenckim, a zatem w pewnym zakresie ustabilizował swój sposób życia, wystarczające dla osiągnięcia celów kary będzie wymierzenie kary o charakterze wolnościowym. Szczególnie, że, zdaniem sądu, w niniejszym przypadku przestępstwa ukierunkowanego na uzyskanie korzyści majątkowej funkcję kary jako sprawiedliwej odpłaty za dokonany czyn spełni właśnie kara grzywna jako kara o charakterze majątkowym.

Z tych względów (jako, że art. 37 a kk odnosi się do zagrożenia ustawowego wynikającego z granic wskazanych w określonym przepisie, w tym wypadku art. 286§1 kk, na możliwość zastosowania tej instytucji nie ma wpływu recydywa podstawowa dająca jedynie możliwość, a nie obligująca do wymierzenia kary pozbawienia wolności ponad granicę ośmiu lat). Określając ilość stawek dziennych grzywny sąd wziął pod uwagę to, że w sytuacji odstąpienia od kary pozbawienia wolności i wyboru kary łagodniejszego rodzaju, konieczne jest ustalenie ilości stawek na poziomie

bliskim maksymalnego, co nie przekracza przecież stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu. Jeśli chodzi o wysokość dziennej stawki grzywny sąd wziął pod uwagę niskie zarobki oskarżonego.

Mając na uwadze powyższe, sąd uznał za sprawiedliwą karę 500 stawek dziennych grzywny w wysokości po 10 złotych każda stawka, o czym sąd na podstawie art. 14§1 kk w zw. z art. 286§1 kk przy zastosowaniu art. 37a kk orzekł, jak w punkcie I części dyspozytywnej wyroku.

Jako, że pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, biorący udział w jednej rozprawie, zgłosił żądanie zasądzenia zwrotu kosztów (bez podania ich wysokości), sąd zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwotę 1080 złotych, kierując się treścią §11 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, o czym orzeczono w punkcie II wyroku. Mając na uwadze sytuację materialną oskarżonego, zarabiającego niewiele, ale młodego i zdolnego do pracy, sąd uznał, iż brak podstaw do stwierdzenia, iż nie jest on w stanie ponieść kosztów sądowych i opłaty i orzekł, jak w punkcie III wyroku, obciążając go obowiązkiem uiszczenia tych należności.